

رسالة الرحمن الرحيم

نگاهی به جمعیت ایران به زبان آمار

چرا جمعیت مهم است؟

مسئله جمعیت، مسئله مهمی است. این مسئله با بهداشت و سلامت مادران و فرزندان و نوزادان هیچ منافاتی ندارد؛ در عین حال مراقب باشیم اشتباهی را که قبلاً کردیم، ادامه ندهیم. مسئله کاهش جمعیت مسئله بسیار مهمی است. **برای دشمنان بهترین چیز است که ایران یک کشوری باشد با بیست، سی میلیون جمعیت که نصف این جمعیت هم کهنسال و میانسال و از کار افتاده باشند؛** این برایشان بهترین چیز است و برای این برنامه ریزی می کنند، پول خرج می کنند؛

ما باید حرکتمان را در مقابل این حرکت،

حرکت صحیح

و منطقه

و خردمندانه

و عالمانه باشد.

مقام معظم رهبری
۱۳۹۳/۰۳/۰۴

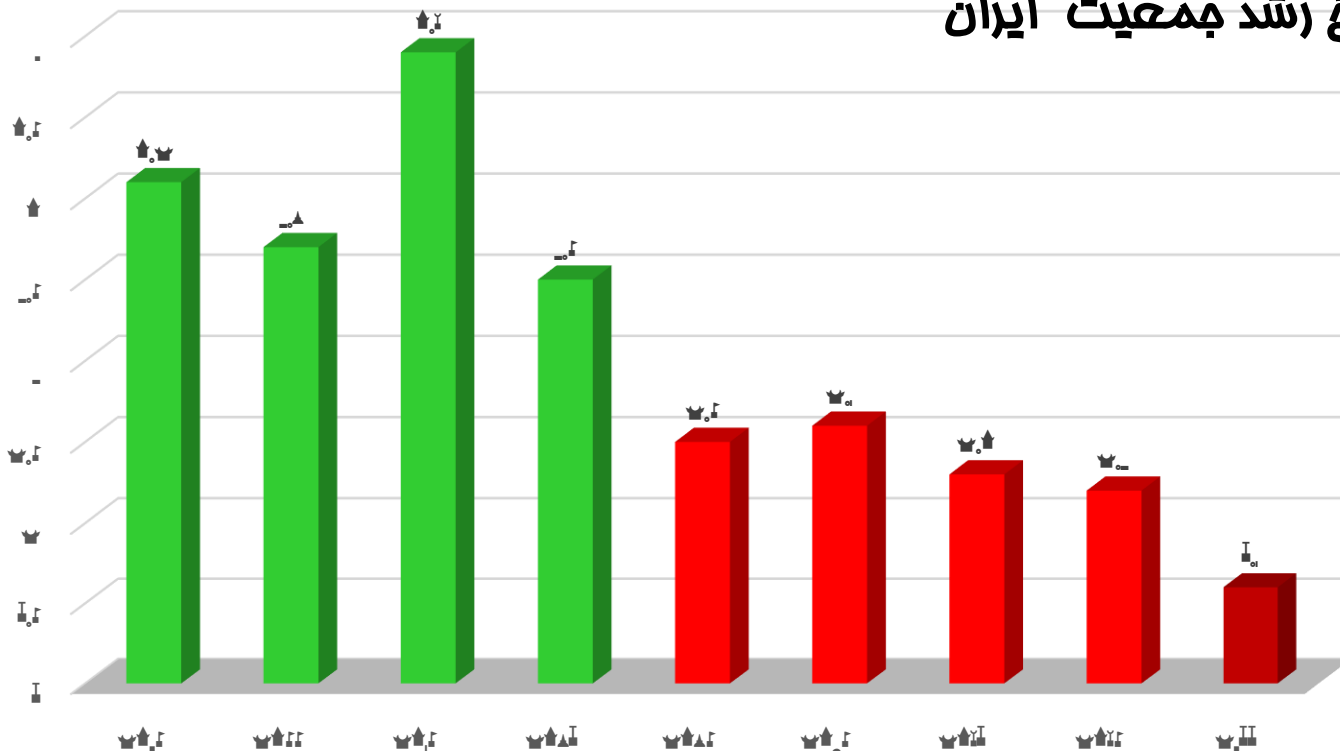
برژینسکی سیاستمدار کهنه کار و مشاور امنیت ملی سابق آمریکا

از فکر کردن به حمله پیشدستانه
علیه تاسیسات هسته‌ای ایران
اجتناب کنید و گفت و گوها با
تهران را حفظ کنید، بالاتر از
همه بازی طولانی مدتی را
انجام دهید، چون در گذر
زمان، آمارهای جمعیتی و تغییر
نسل در ایران به نفع رژیم
کنونی نیست».

نرخ رشد جمعیت ایران

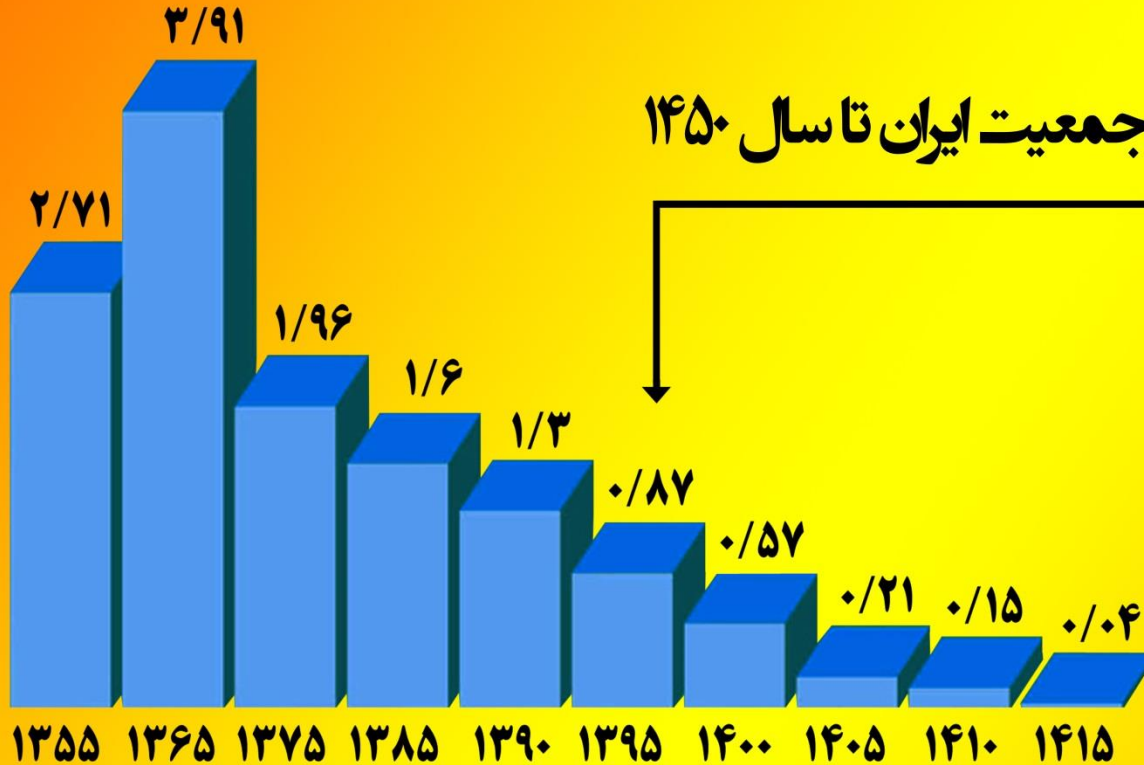
مقایسه نرخ باروری کل

متوسط تعداد فرزندان زنده‌ای که هر زن، در سنین باروری خود (۱۵ تا ۴۹ سالگی) به دنیا می‌آورد.

به سرعت **پیر** می شویم!

پیش بین جمعیت و نرخ رشد جمعیت ایران تا سال ۱۴۵۰

بررسی سه سناریوی احتمالی **۴۷%** در آینده نه چندان دوری

جامعه ما پیر خواهد شد!

جمعیت ایران در سال ۱۴۲۰
نفر ۱۱۶,۰۰۰,۰۰۰

۲ کودک | ۴ جوان | ۳ میانسال | یک پیرمرد

جمعیت ایران در سال ۱۴۲۰
نفر ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱ کودک | ۲ جوان | ۵ میانسال | ۲ پیرمرد

جمعیت ایران در سال ۱۴۲۰
نفر ۸۶,۰۰۰,۰۰۰

۱ کودک | ۱ جوان | ۳ میانسال | ۵ پیرمرد

میانگین سنی جمعیت در کشور طی سالهای ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵

سال	۱۳۹۹	۱۳۹۵	۱۳۹۰	۱۳۸۰	۱۳۷۵	۱۳۶۵	۱۳۵۵
میانگین سنی	۳۲	۳۱,۱	۲۹,۸	۲۷,۹۷	۲۴,۰۳	۲۱,۷	۲۲,۴

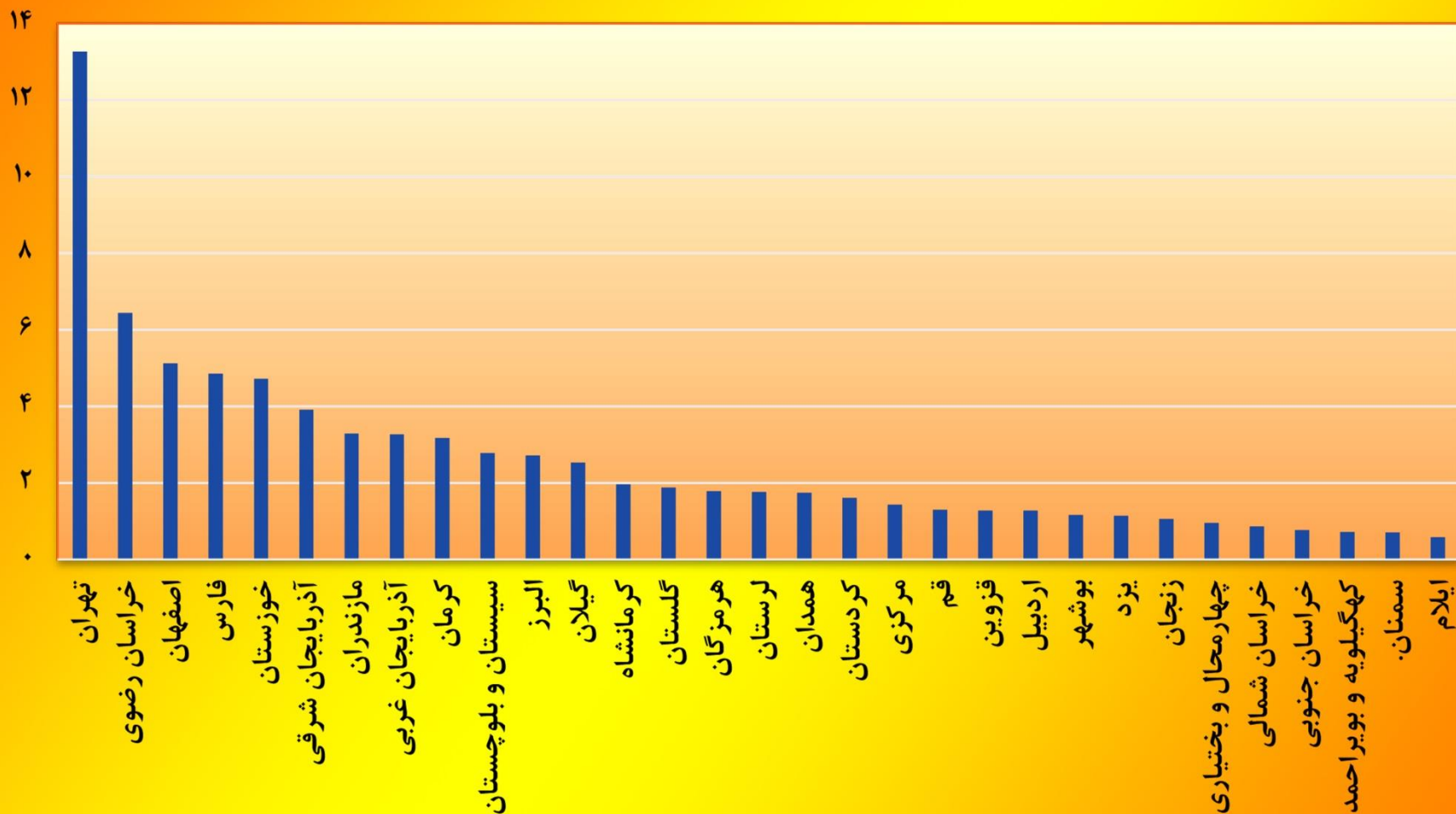
در ۴۵ سال گذشته؛
ایران عزیز ۱۰ سال پیرتر شده است

منبع: سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵

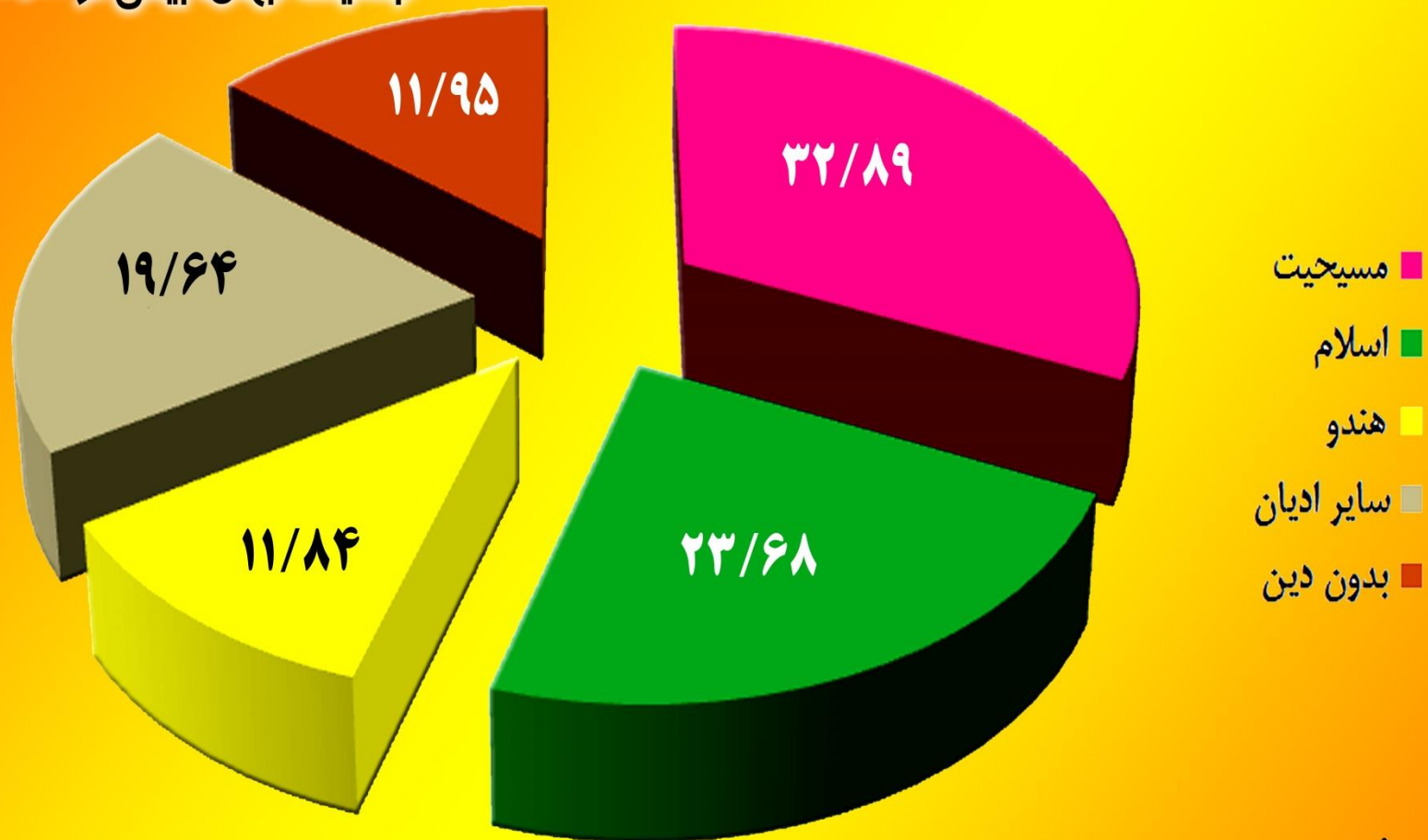
توزیع جمعیت بر حسب استان: آبان ۱۳۹۵

درصد

مقایسه جمعیت مسلمانان با سایر ادیان

جمعیت جهان: بیش از ۷,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر

✓ ۴۹ کشور دارای اکثریت مسلمانان؛ که در آسیا و شمال آفریقا واقع شده‌اند.

✓ در جنوب غرب آسیا؛ ایران و ترکیه، و در آفریقا، مصر و نیجریه بیشترین جمعیت مسلمان را دارند.

✓ مسلمانان انگلستان از لبنان و مسلمانان چین از سوریه بیشترند.

✓ پژوهش‌های پیو (Pew Research) نشان می‌دهد که اسلام در سال ۲۰۷۵ حائز اکثریت در میان ادیان خواهد شد.

آمار مربوط به دسامبر سال ۲۰۱۲ میلادی می باشد.

مقایسه نرخ رشد و TFR ایران در ۷ سال اخیر

ردیف	سال	تعداد موالید	کاهش سالانه	TFR
۱	۱۳۹۴	۱/۵۷۰/۰۰۰	-----	-----
۲	۱۳۹۵	۱/۵۲۸/۰۰۰	۴۲/۰۰۰	۲/۰۱
۳	۱۳۹۶	۱/۴۷۸/۰۰۰	۴۱/۰۰۰	۲/۰۹
۴	۱۳۹۷	۱/۳۶۷/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰	۱/۹۵
۵	۱۳۹۸	۱/۱۹۷/۰۰۰	۱۷۰/۰۰۰	۱/۷۴
۶	۱۳۹۹	۱/۱۱۴/۰۰۰	۸۳/۰۰۰	۱/۶۵
۷	۱۴۰۰	۱/۱۱۶/۲۰۴	+۲۰۰۰	۱/۶۵
۸	۱۴۰۱	۱/۰۷۵/۲۹۰	-۴۰/۹۱۴	۱/۶۶

عوامل کاهش سریع میزان باروری در کشور

نظر موافق برخی علما بر جواز کنترل و کاهش جمعیت

دخالت دولت و تصویب قوانین مشوق کاهش جمعیت

توسعه شهرنشینی

افزایش سن ازدواج

گرایش زنان به تحصیلات و آموزش عالی

افزایش اشتغال زنان

تغییر در سبک زندگی و کارکرد خانواده

کاهش روابط، حمایت‌ها و روابط بین نسلی خانوادگی

رشد فردگرایی در جامعه

۴۹۶ شهر

سال ۱۳۶۵

۱۲۴۲ شهر

سال ۱۳۹۵

تعداد آبادی های دارای سکنه

از ۶۵،۳۴۹ به ۶۲،۲۸۴

کاهش داشته است.

نسبت جنسیتی

میانگین سن مردان

میانگین سن زنان

۱۳۶۵

۱۳۹۵

%۴/۵۲

خانواده یک نفره

%۸/۴۸

خانواده یک نفره

%۲۶/۹۹

خانواده هفت نفره و بیشتر

%۱/۵۳

خانواده هفت نفره و بیشتر

تعداد خانوار: ۲۴/۲ میلیون

جمعیت: ۷۹/۹ میلیون نفر

بُعد خانوار: ۳/۳

۸۷/۳٪

۱۲/۷٪

۲۱۰۶۷۷۳۷ نفر

۳۰۶۱۷۵۳ نفر

سرپرستان خانوار

۳۳/۶ ۶۶/۴

۸۳/۳ ۱۶/۷

۹۲/۴ ۷/۶

۹۶/۷ ۳/۳

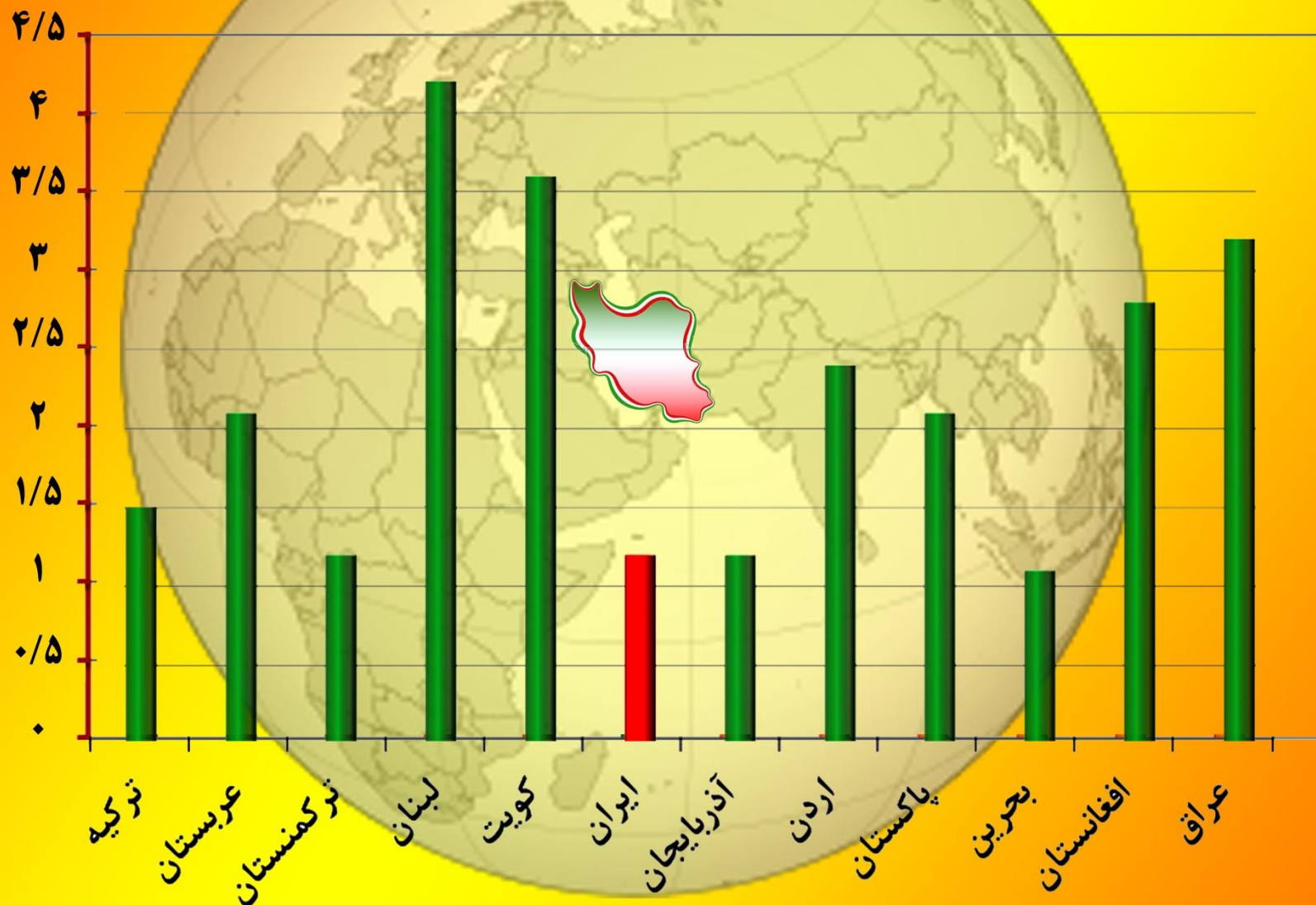
۹۶/۷ ۳/۳

۹۵/۸ ۴/۲

نسبت سرپرستان خانوار بر حسب جنس و تعداد اعضای خانوار

مقایسه رشد جمعیت ایران در منطقه غرب آسیا

وضعیت جوانان ایران و جهان به روایت آمار ۱

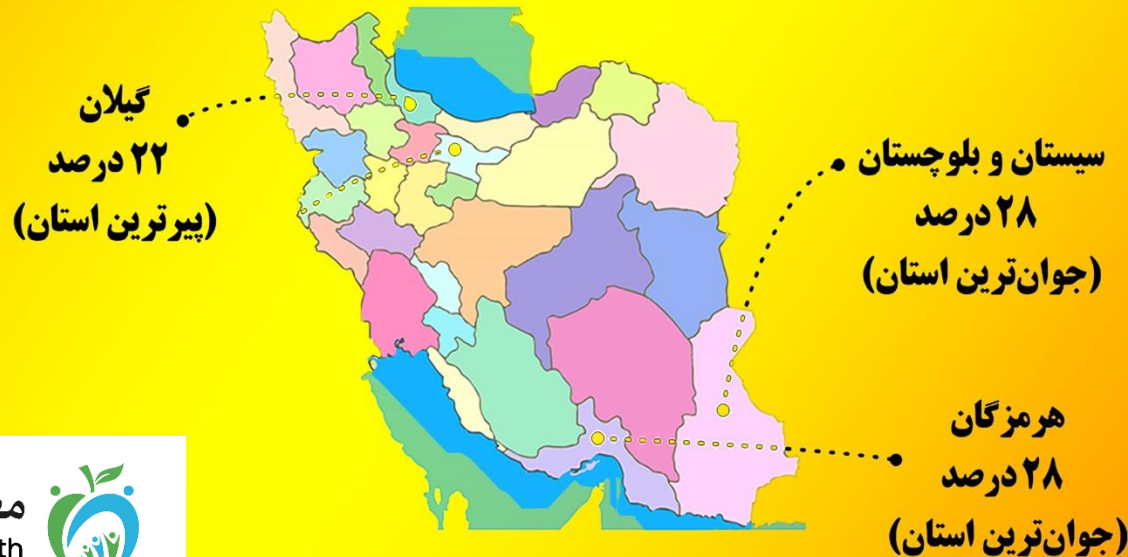

جمعیت جوان قاره آسیا
حدود ۱,۰۷۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر

حدود ۶۰ درصد جمعیت جوان جهان، آسیایی هستند

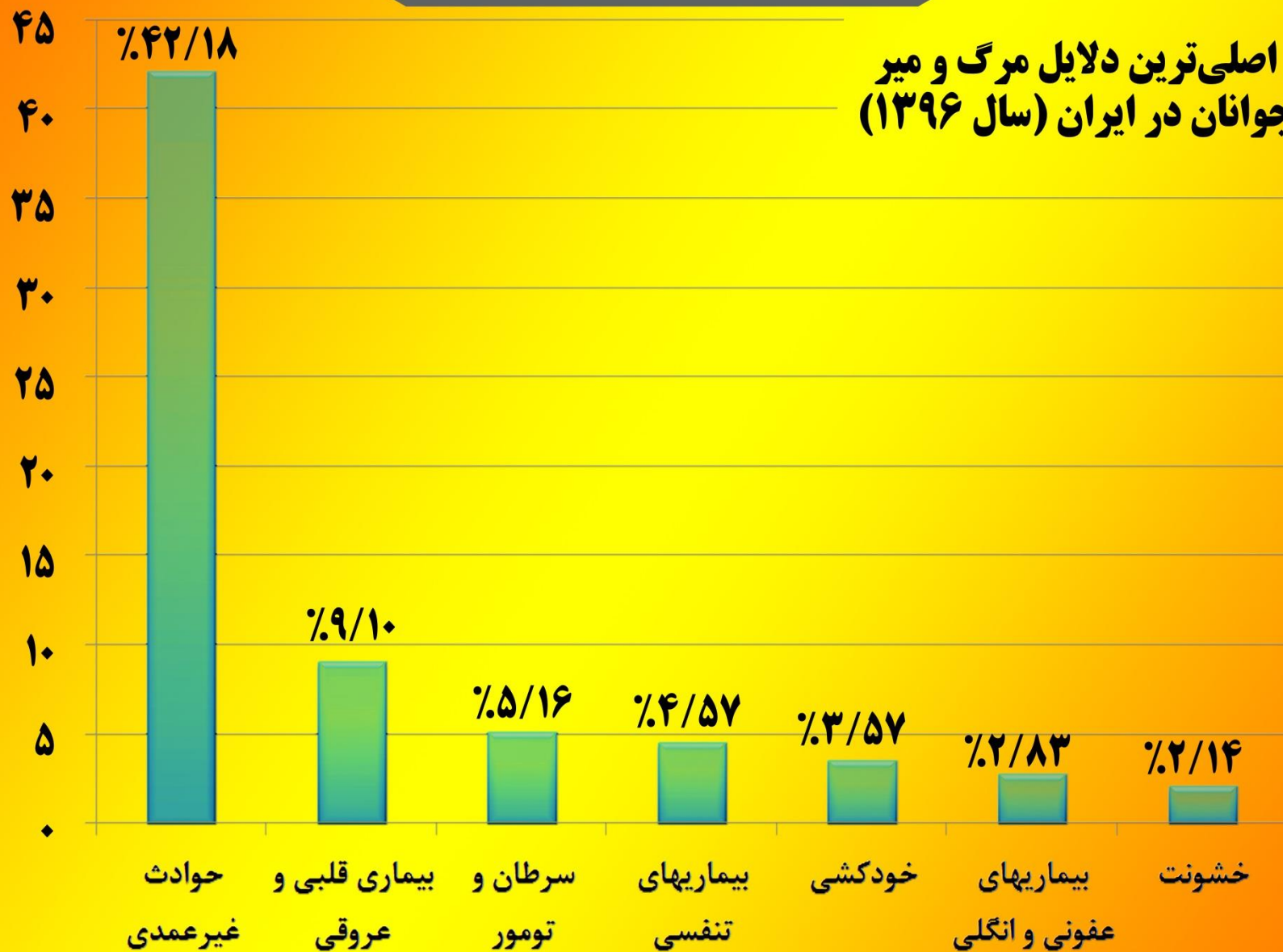

نسبت جمعیت جوان ایران به جمعیت کل کشور
۲۵ درصد

وضعیت جوانان ایران و جهان به روایت آمار ۲

اصلی ترین دلایل مرگ و میر
جوانان در ایران (سال ۱۳۹۶)

میانگین سن ازدواج جوانان در ایران (در سال ۱۳۹۶)

میانگین سنی
۲۷/۳ سال

تعداد مردان
۴۰۹,۵۲۹ نفر

تعداد زنان
۴۵۵,۶۶۸ نفر

میانگین سنی
۲۳/۲ سال

سیستان و بلوچستان
۲۱ سال

تهران
۲۵/۵ سال

خراسان رضوی
۲۴/۹ سال

کمترین میانگین

بیشترین میانگین

بیشترین میانگین

کمترین میانگین

میزان پدران جوان کشور در سال ۹۶
۳۰ درصد
از کل پدران

میزان مادران جوان کشور در سال ۹۶
۵۵ درصد
از کل مادران

میانگین سن مادران در زمان ولادت نوزاد

بیشتر استان‌ها
۲۸ سال

سیستان و بلوچستان
۲۵ سال

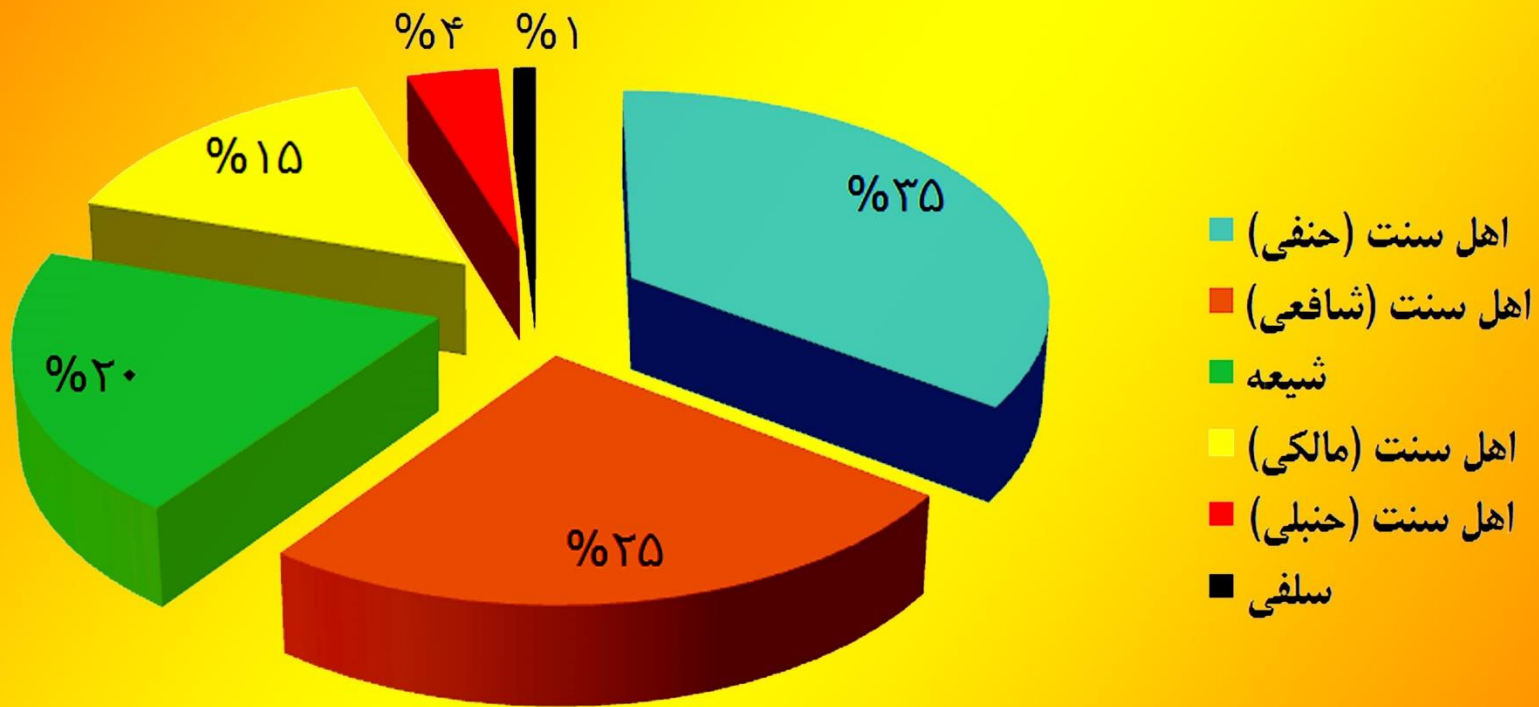

تهران
۳۰ سال

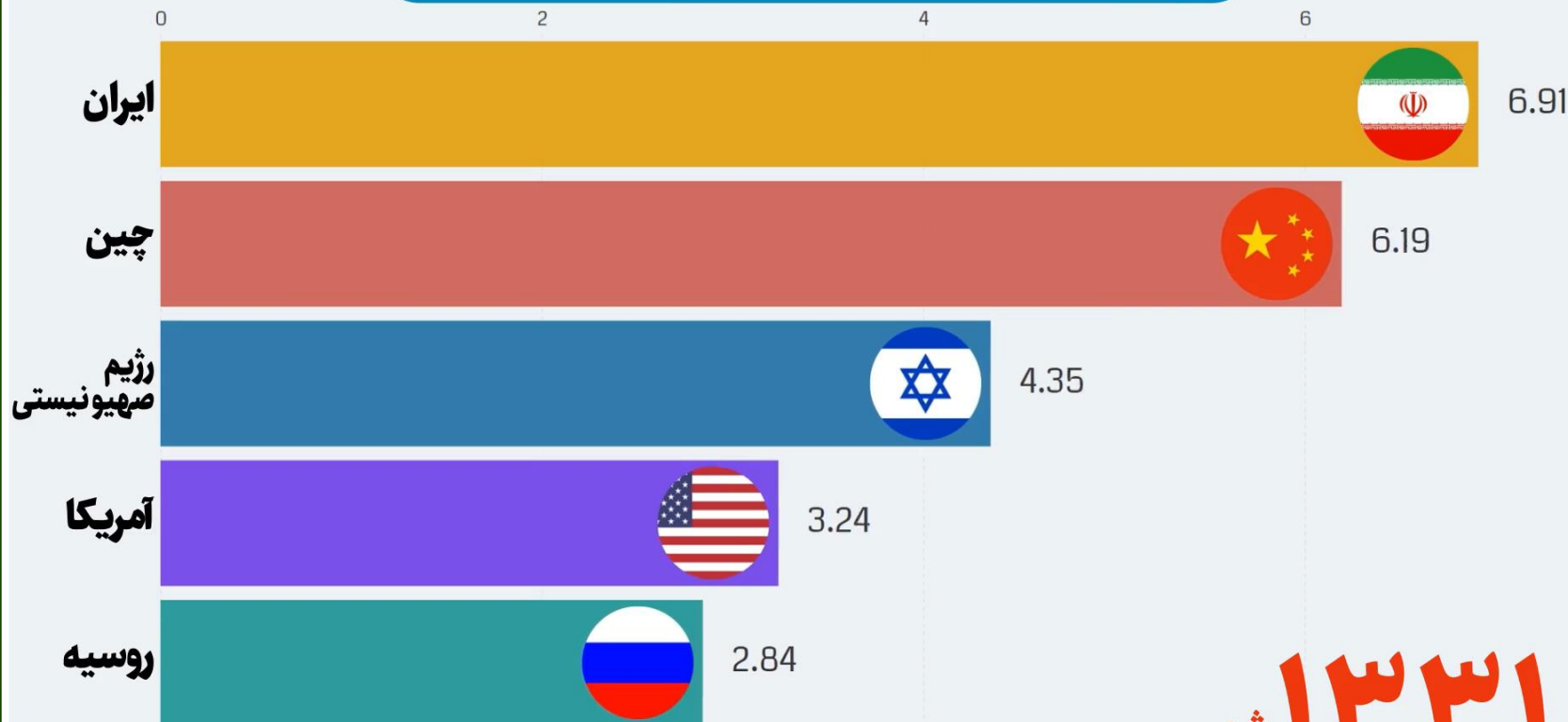
ترکیب جمعیتی مذاهب اسلامی

حدود ۲,۲۰۰,۰۰۰ نفر

مقایسه نرخ باروری ایران با سایر کشورها از سال ۱۳۳۱ تا کنون

نرخ باروری (تعداد فرزند به ازای هر مادر)

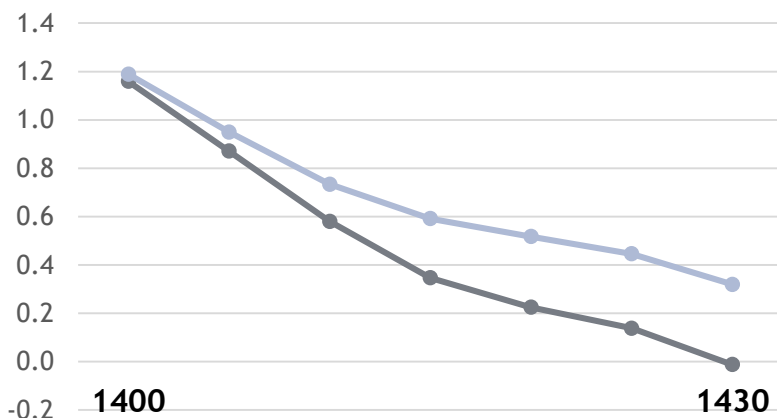
۱۳۳۱ شمسی

پرجمعیت تر

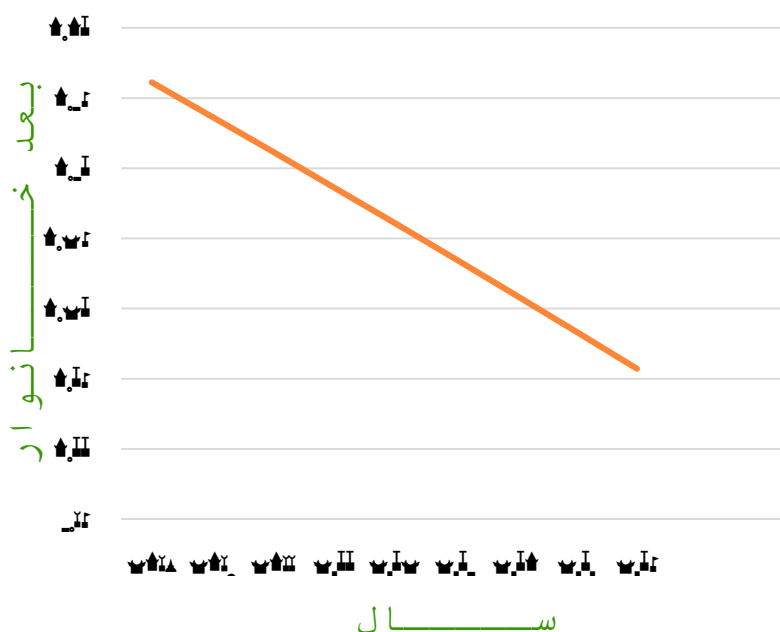
کاهش شدید نرخ رشد سالانه جمعیت کشور در دوره‌های پنج ساله تا افق ۱۴۳۰ شمسی

کاهش باروری با شیب تند ۵۰٪
فرزند.

نرخ رشد در شرایط کاهش باروری با شیب تند	نرخ رشد در شرایط کاهش باروری با شیب ملایم	دوره پنج ساله
۰.۰۰	۰.۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۴
۰.۱۰	۰.۱۰	۱۴۰۵-۱۴۰۹
۰.۲۰	۰.۲۰	۱۴۱۰-۱۴۱۴
۰.۳۰	۰.۳۰	۱۴۱۵-۱۴۱۹
۰.۴۰	۰.۴۰	۱۴۲۰-۱۴۲۴
۰.۵۰	۰.۵۰	۱۴۲۵-۱۴۲۹
۰.۶۰	۰.۶۰	۱۴۳۰-۱۴۳۴

کاهش بعد خانوار تا سال ۱۴۰۵

سقوط سائز خانوار یکی از شاخص های غیرمستقیم سنجش وضعیت تعداد فرزند در خانواده هاست. رقم ۳ در این شاخص نشان دهنده آن است که در بهترین و آرمانیترین حالت، هر خانواده از یک پدر، یک مادر و یک فرزند تشکیل شده است. درحالی که در واقعیت اینطور نیست و شکل های متنوعی از خانواده در جامعه وجود دارد که ترکیبی از والدین و فرزند نیست. این امر نشان دهنده آن است بسیاری از خانواده حتی همان یک فرزند را هم ندارند.

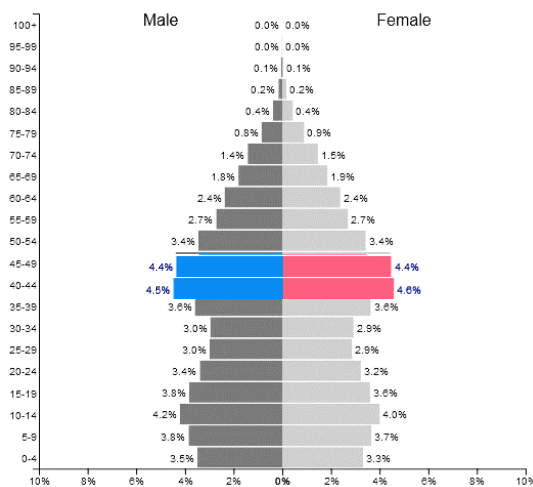

مدت زمان کوتاه برای جبران کاهش جمعیت

همانطور که در نمودار هرم سنی زیر مشاهده می‌شود، در حال حاضر تورم جمعیت در بین سنین ۳۰ تا ۳۹ سال قرار دارد. به مرور زمان با حرکت این تورم به گروه‌های سنی بالاتر، از تعداد افراد در سن ازدواج و باروری کاسته می‌شود. لذا می‌توان گفت چیزی کمتر از ۵ سال برای جلوگیری از بحران سالخوردگی جمعیت در آینده وجود دارد. همانطور که در نمودار مشاهده می‌شود تورم گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ سال به سمت گروه سنی ۴۰ تا ۴۹ سال در حرکت است. در این سنین اگرچه از نظر بیولوژیکی امکان فرزندآوری وجود دارد اما آمارها نشان می‌دهد عمده خانواده‌های ایرانی در کمتر از ۳۵ سالگی به برنامه فرزندآوری خود پایان می‌دهند.

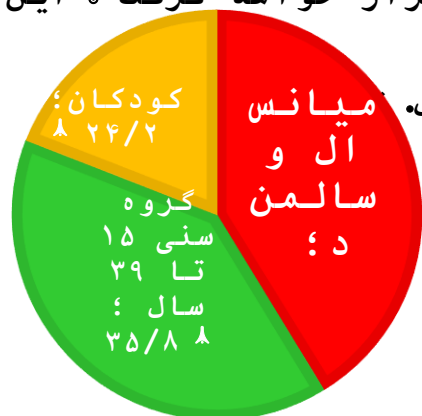

هرم سنی ایران در ۱۳۹۹

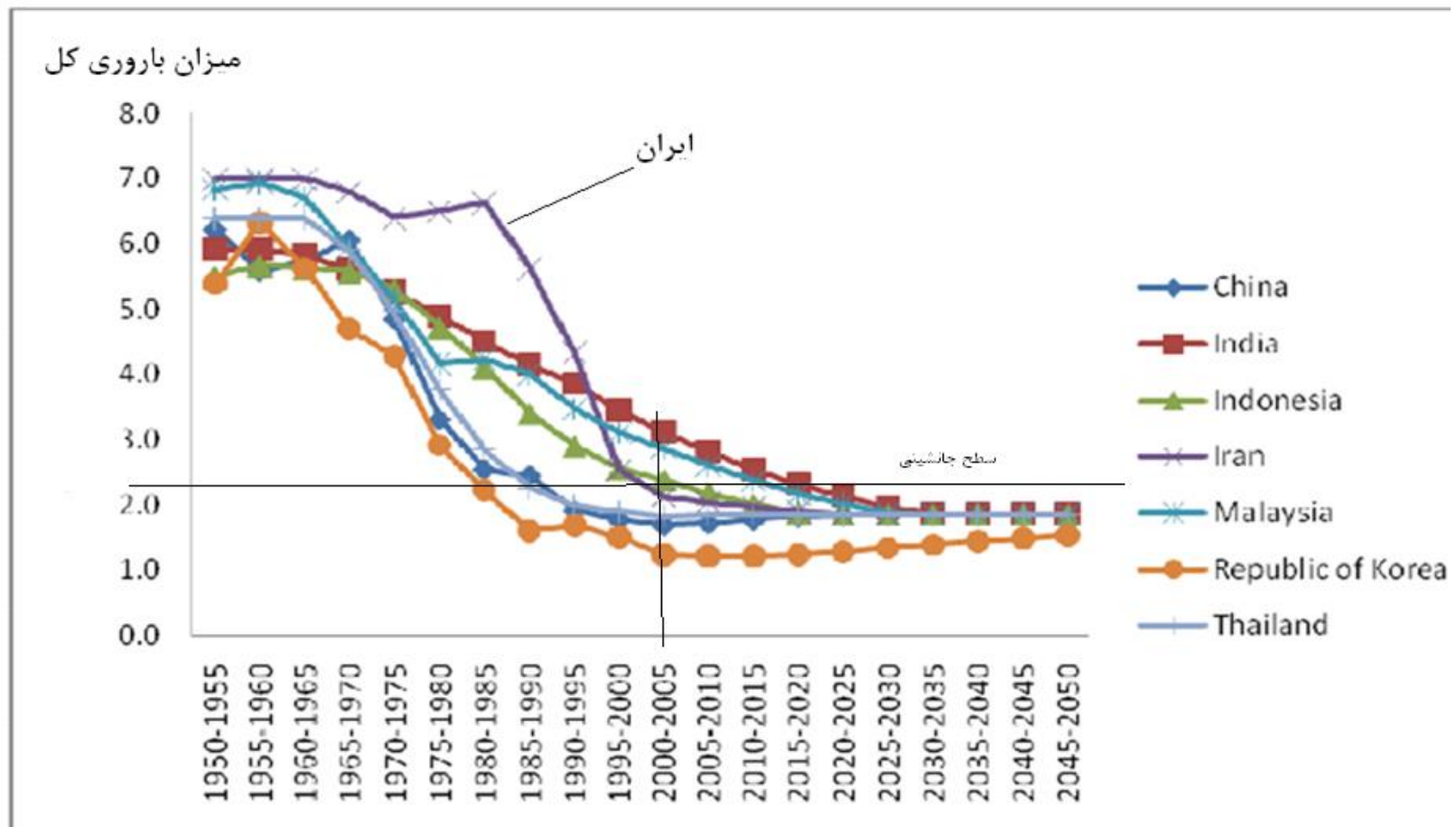

هرم سنی ایران در ۱۴۱۰

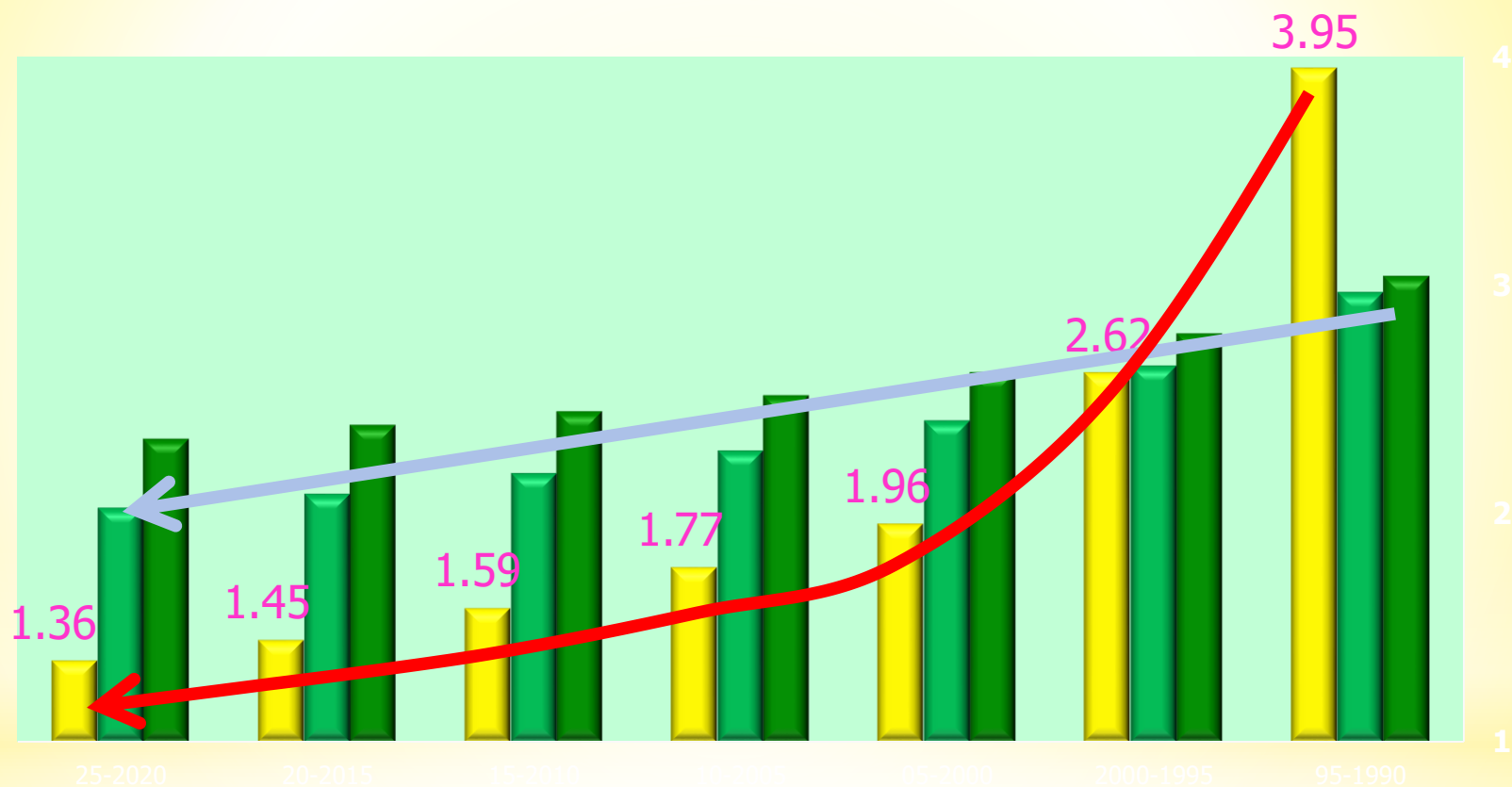
- در صورتی که با روند فعلی به سال ۱۴۰۵ وارد شویم؛ در این سال؛
- ✓ تا سال ۱۴۰۵ نرخ رشد جمعیت در بهترین حالت به رقم ۰/۵ خواهد رسید.
 - ✓ نرخ باروری به رقم یک یا کمتر از آن خواهد رسید. یعنی جمعیت دیگر توانایی جایگزین کردن خود را ندارد و هر سال از مقدار آن کمتر می شود.
 - ✓ چیزی بیش از ۴۰ درصد جمعیت، در سنین ۴۰ سال به بالا قرار خواهد گرفت . گروه های میانسال و سالمند.
 - ✓ ۳۵/۸ درصد جمعیت در گروه سنی ۱۵ تا ۳۹ سال قرار خواهد گرفت . این گروه سنی بار اصلی باروری را بر دوش خواهد کشید.
 - ✓ و ...

* الگوی گذار باروری در کشورهای آسیایی

نرخ باروری کل در جهان، آسیا و ایران از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۵

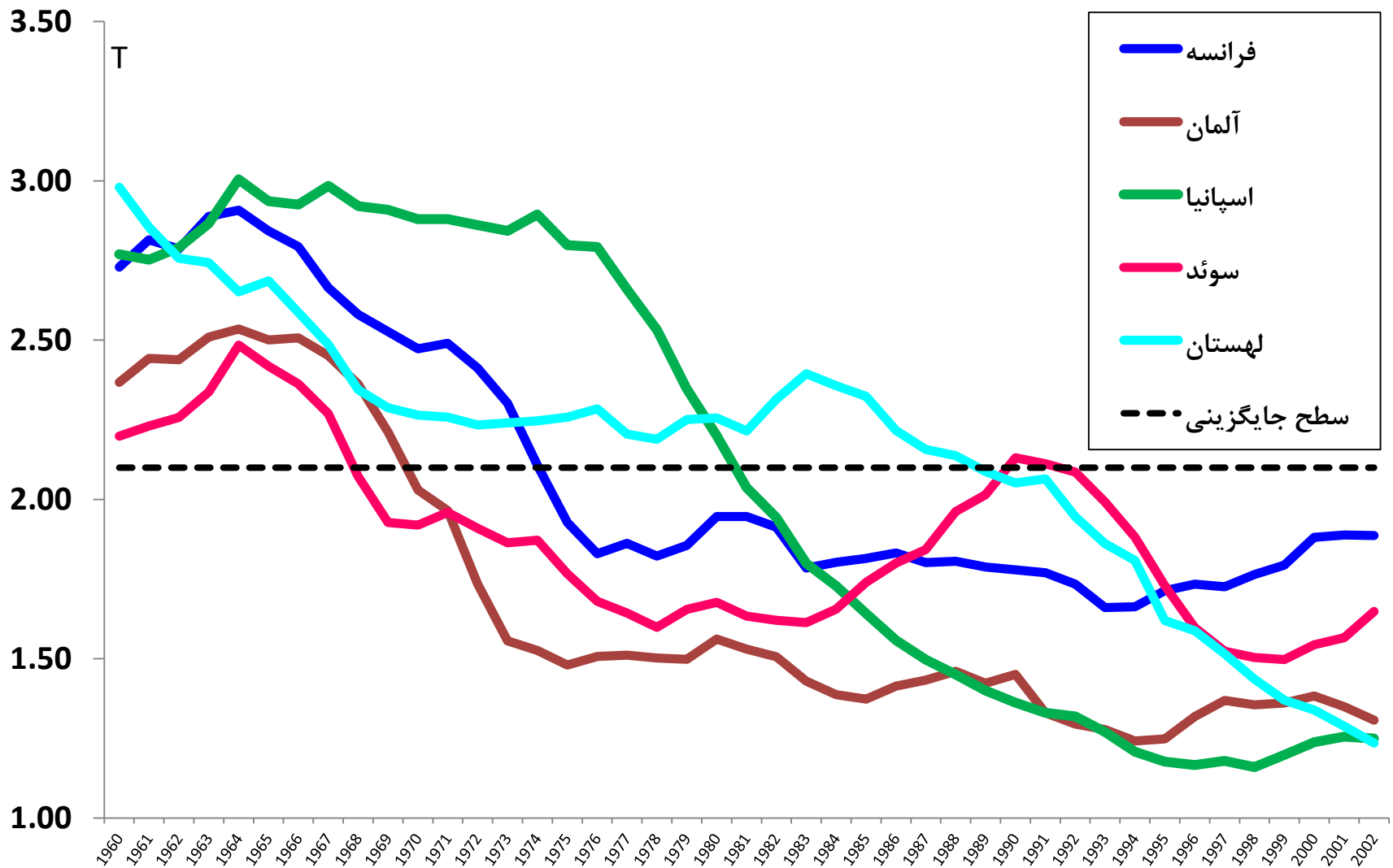

■ ایران ■ آسیا ■ جهان

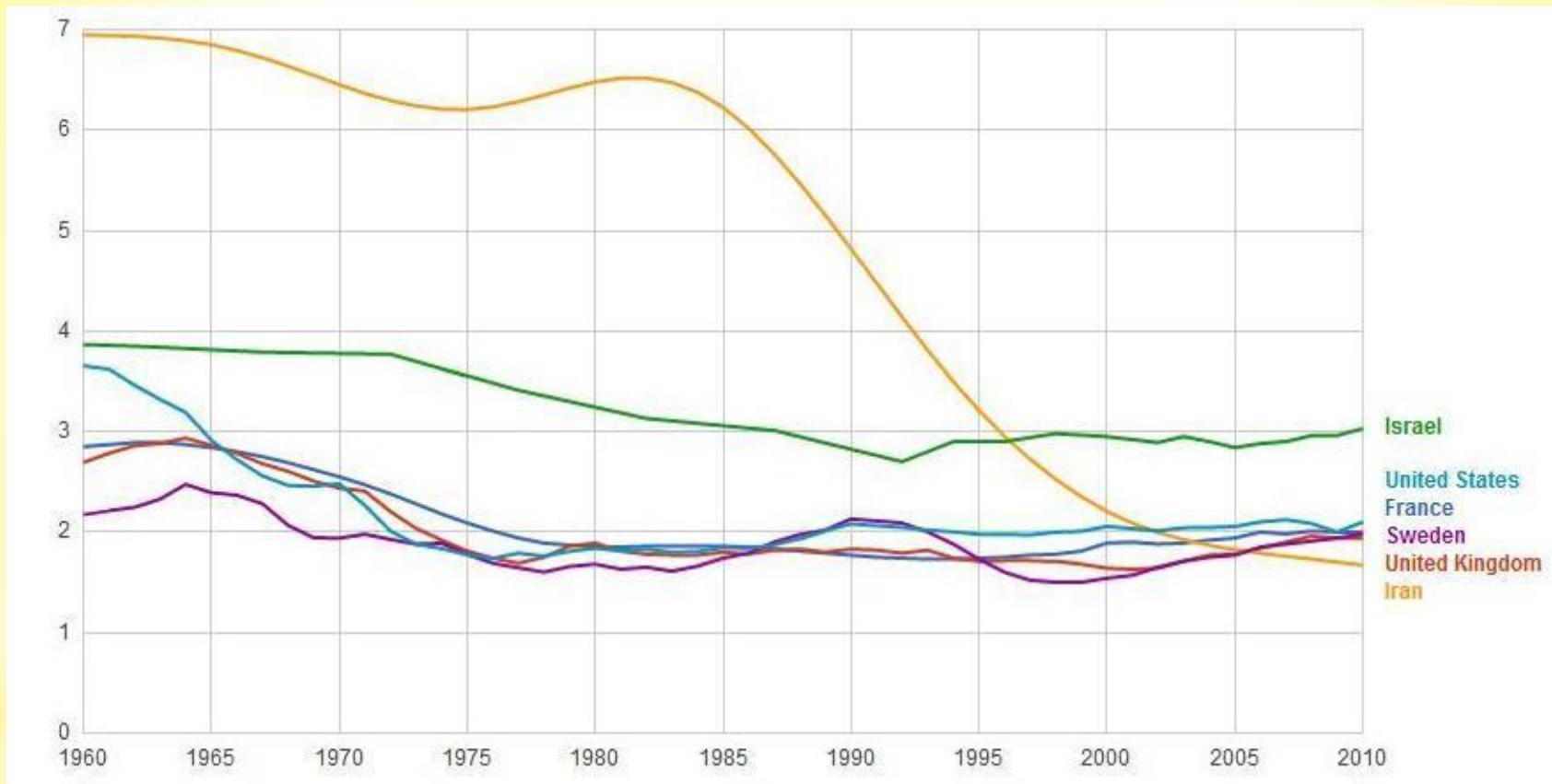
معاونت بهداشت
Deputy of Health

* الگوی گذار باروری در کشورهای اروپایی

* مقایسه نرخ باروری در کشورهای آمریکا، فرانسه، سوئیس، انگلستان، رژیم صهیونیستی و ایران

آمار بانک جهانی

در مقایسه نموداری به روشنی دیده می شود که هیچکدام از این کشورها
افت آبخاری شدید مانند ایران ندارند

تبعات منفی کاهش فرزندآوری

۱

• چالش‌های سیاسی – امنیتی

۲

• چالش‌های اجتماعی – فرهنگی

۳

• چالش‌های اقتصادی

الف: چالش‌های سیاسی – امنیتی

تضعیف نیروی دفاعی کشور

کاهش جمعیت جوان و نخبه کشور

برهم خوردن تعادل جمعیتی

تضعیف جایگاه ایران به عنوان یک کشور

عدم نشاط اقتصادی – اجتماعی

ب: چالش‌های فرهنگی – اجتماعی

بحران ساختاری خانواده

اختلال در حمایت‌های بین نسلی

شکاف نسلی در اثر عدم توازن جمعیت نسل‌ها

کاهش تدریجی سرمایه اجتماعی

آسیب‌های تربیتی و اخلاقی

جمع شدن چترهای حمایتی خانواده از سالمندان

ج: چالش‌های اقتصادی

کاهش سرمایه گذاری عمومی

کاهش رشد اقتصادی

تغییرات محسوس در میزان تولید کشور

افزایش هزینه‌های سلامت و تأمین اجتماعی

پائین آمدن نرخ پس انداز خانواده‌ها

بیانات در دیدار شورای عالی انقلاب فرهنگی
سال ۱۳۹۲

روی مسئله خانواده تکیه کنید

گزیده بیانات رهبر انقلاب در دیدار جمعی از مداحان اهل بیت (ع)

بیانات در دیدار مداحان کشور

سال ۱۳۹۷

بیانات در دیدار جمعی از کارشناسان حوزه خانواده

مرداد ماه ۱۳۹۸

دعا می کنم

علی حسینی